Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2024-0672

(mr. dr. ing. A.J. Verdaas, voorzitter en mr. drs. D.J. Olthoff, secretaris)

Datum uitspraak	2 augustus 2024
Klacht van	De consument
Tegen	ING Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de bank
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen
Bijlage	Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Samenvatting

Zorgplicht bank. Klacht over wilsgebrek bij het afsluiten van een hypothecaire lening voor de aanschaf van een plezierjacht. De consument stelt onder meer gedwaald te hebben, omdat de adviseur van de bank de verwachting heeft gewekt dat de tevens afgesloten kapitaal-verzekering voldoende zou renderen om aan het eind van de looptijd de schuld af te lossen. De commissie oordeelt dat een wilsgebrek niet is komen vast te staan. De vordering van de consument wordt afgewezen.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) het verweerschrift van de bank; 3) de repliek van de consument en 4) de dupliek van de bank

1.2 Partijen zijn opgeroepen voor een hoorzitting op 23 mei 2024.
Op de hoorzitting was de consument aanwezig. Namens de bank was de heer mr. [naam 1] aanwezig

1.3 De consument en de bank hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 Op 21 december 2007 is door de consument en zijn echtgenote (hierna: de consument) een hypothecaire lening afgesloten van € 60.000,00 voor de aanschaf van een plezier-jacht. In verband daarmee is per 1 december 2007 een kapitaalverzekering met recht op winstdeling afgesloten met een verzekerd bedrag van € 53.262,00 (polisnummer [polis-nummer 1]).

2.2 De consument heeft in 2008 het eerste jacht ingeruild voor een ander jacht en in verband daarmee is op 22 mei 2008 via de adviseur van de bank een Jachthypotheek afgesloten van in totaal € 263.046,00. De hypotheek bestaat uit twee delen: een Levenhypotheek van € 160.609,00 en een Aflossingsvrije hypotheek van € 102.437,00.

2.3 In verband met de aankoop van het tweede jacht, is een nieuwe hypotheekaanvraag ingediend en is een verhoging van het al verzekerde bedrag op de polis met nummer [polisnummer 1] aangevraagd naar € 100.000,00. Vervolgens is een nieuwe polis opgemaakt met polisnummer [polisnummer 2], met een verzekerd bedrag van € 101.000,00. Op het polisblad staat vermeld dat de verzekering met polisnummer [polisnummer 1] is vervallen en de waarde daarvan in deze nieuwe verzekering is verrekend. De kapitaalverzekering is verpand aan de bank.

De klacht en vordering

2.4 De consument stelt dat de bank haar zorgplicht jegens hem heeft geschonden door de consument niet te attenderen op het feit dat met de door de bank geoffreerde hypotheek-constructie de kans aanwezig was dat aan het einde van de looptijd een restschuld zou kunnen ontstaan. Om deze reden is er volgens de consument sprake van een wilsgebrek bij het aangaan van de hypothecaire lening. De consument vordert vernietiging van de lening en terugbetaling van de rente zoals ter zitting besproken en door de consument toegelicht.

Volgens de consument heeft de adviseur van de bank hem niet goed geadviseerd en zelfs eigener beweging verzekeringen gesloten op naam van de consument. Dit terwijl de consument aan de adviseur had gevraagd om een risicoloze financiering met een redelijke maandlast en een schuldenvrije positie op de einddatum van de verzekering. In de hypotheekofferte staat een voorbeeldkapitaal vermeld van € 160.209,00. De adviseur van de bank heeft de verwachting gewekt dat dit kapitaal op de einddatum gehaald zal worden en er geen restschuld ontstaat voor de Levenhypotheek. Met de kennis van nu zou de consument de hypothecaire lening niet zijn aangegaan.

Het verweer

2.5 De bank heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarvan daarop ingaan.

3. De beoordeling

3.1 De commissie moet de vraag beantwoorden of vanwege een wilsgebrek aan de zijde van de consument de hypothecaire lening vernietigbaar is met als gevolg dat de bank de betaalde rente moet terugbetalen aan de consument. De commissie is van oordeel dat de hypothecaire lening niet vernietigbaar is, zodat de bank niet gehouden is tot terugbetaling van de betaalde rente. De commissie licht haar oordeel hierna toe.

3.2 Overeenkomstig de artikelen 6:228 en 3:44 Burgerlijk Wetboek (BW) is een overeenkomst wegens een wilsgebrek vernietigbaar indien sprake is van dwaling, bedrog, misbruik van omstandigheden of bedreiging. De consument stelt dat hij de hypothecaire lening voor het in 2008 aangekochte jacht niet zou zijn aangegaan als de bank hem op een juiste wijze had geïnformeerd over de financiering en de daaraan verbonden kapitaalverzekering. De consument stelt dat hij de lening is aangegaan op grond van onjuiste informatie van de zijde van de bank. Hij is van mening dat hij door toedoen van de (adviseur van de) bank een overeenkomst is aangegaan die hij, bij een juiste kennis van zaken, niet zou zijn aangegaan. De consument meent derhalve dat hij bij het sluiten van de hypothecaire lening heeft gedwaald.

3.3 Deze opvatting van de consument vindt geen steun in het dossier. Het is aan de consument om zijn stellingen met bewijs te onderbouwen. Hierin slaagt de consument niet.
Uit de op 3 september 2008 opgemaakte polis met polisnummer [polisnummer 2] blijkt onomwonden dat het verzekerde bedrag op de aan de bank verpande kapitaalverzekering € 101.000,00 bedraagt op de einddatum, te weten 22 mei 2028. Er is recht op winstdeling conform artikel 19 van de toepasselijke verzekeringsvoorwaarden (nr. 1004), maar geen winstgarantie. Daar is dan ook geen premie voor betaald. Als de consument destijds de overtuiging had dat hij aanspraak kon maken op een gegarandeerde winst, dan had het op zijn weg gelegen om na ontvangst van de polis hierover vragen te stellen. Dat hij dit niet heeft gedaan, is een omstandigheid die niet aan de bank kan worden tegengeworpen.

3.4 Dat sprake is van een ander wilsgebrek, bedrog, misbruik van omstandigheden of bedreiging, vindt evenmin steun in het dossier. De bank betwist dit en, zoals de bank ook opmerkt, de consument heeft, anders dan zijn eigen weergave van de hypotheekaanvraag in 2008, ook geen bewijs overgelegd van zijn stelling dat de (adviseur van de) bank hem heeft bedrogen, onder druk heeft gezet en/of valsheid in geschrifte heeft gepleegd. De consument heeft de hypotheekofferte geaccepteerd en heeft het grotere jacht met de lening aangekocht. Uit het dossier blijkt niet dat hij hiertoe eigenlijk niet wilde overgaan.

3.5 Nu niet is komen vast te staan dat sprake was van enig wilsgebrek aan de zijde van de consument bij het aangaan van de hypothecaire lening, komt de commissie niet toe aan een inhoudelijke beoordeling van het advies van de bank. Een oordeel over dit advies kan immers niet leiden tot het door de consument gewenste rechtsgevolg, te weten vernietiging van de overeenkomst en terugbetaling van de rente.

3.6 Op grond van het voorgaande komt de commissie tot het oordeel dat de klacht van de consument ongegrond is en de vordering wordt afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen deze uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 oktober 2023, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl

Bijlage - Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Artikel 6:288 BW

1. Een overeenkomst die is tot stand gekomen onder invloed van dwaling en bij een juiste voorstelling van zaken niet zou zijn gesloten, is vernietigbaar:
a. indien de dwaling te wijten is aan een inlichting van de wederpartij, tenzij deze mocht aannemen dat de overeenkomst ook zonder deze inlichting zou worden gesloten;
b. indien de wederpartij in verband met hetgeen zij omtrent de dwaling wist of behoorde te weten, de dwalende had behoren in te lichten;
c. indien de wederpartij bij het sluiten van de overeenkomst van dezelfde onjuiste voorstelling als de dwalende is uitgegaan, tenzij zij ook bij een juiste voorstelling van zaken niet had behoeven te begrijpen dat de dwalende daardoor van het sluiten van de overeenkomst zou worden afgehouden.
2. De vernietiging kan niet worden gegrond op een dwaling die een uitsluitend toekomstige omstandigheid betreft of die in verband met de aard van de overeenkomst, de in het verkeer geldende opvattingen of de omstandigheden van het geval voor rekening van de dwalende behoort te blijven.

Artikel 3:44 BW

1. Een rechtshandeling is vernietigbaar, wanneer zij door bedreiging, door bedrog of misbruik van omstandigheden is tot stand gekomen.
2. Bedreiging is aanwezig, wanneer iemand een ander tot het verrichten van een bepaalde rechtshandeling beweegt door onrechtmatig deze of een derde met enig nadeel in persoon of goed te bedreigen. De bedreiging moet zodanig zijn, dat een redelijk oordelend mens daardoor kan worden beïnvloed.
3. Bedrog is aanwezig, wanneer iemand een ander tot het verrichten van een bepaalde rechtshandeling beweegt door enige opzettelijk daartoe gedane onjuiste mededeling, door het opzettelijk verzwijgen van enig feit dat de verzwijger verplicht was mede te delen, of door een andere kunstgreep. Aanprijzingen in algemene bewoordingen, ook al zijn ze onwaar, leveren op zichzelf geen bedrog op.

4. Misbruik van omstandigheden is aanwezig, wanneer iemand van meet af aan weet of moet begrijpen dat een ander door bijzondere omstandigheden, zoals noodtoestand, afhankelijkheid, lichtzinnigheid, abnormale geestestoestand of onervarenheid, bewogen wordt tot het verrichten van een rechtshandeling, het tot stand komen van die rechtshandeling bevordert, ofschoon hetgeen hij weet of moet begrijpen hem daarvan zou behoren te weerhouden.
5. Indien een verklaring is tot stand gekomen door bedreiging, bedrog of misbruik van omstandigheden van de zijde door iemand die geen partij bij de rechtshandeling is, kan op dit gebrek geen beroep worden gedaan jegens een wederpartij die geen reden had het bestaan ervan te veronderstellen.